ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక *(10.11.67)*

శేషప్రశ్న

శేషశాయి ఉద్యోగంలో చేరిన మొదటి రోజు అది. పరిసరాలు క్రొత్త. పనితో పరిచయం లేదు. ఏమిటో కంగారుగా ఉంది అతనికి.

కొంతసేపటికి తోటివాళ్ళ పలకరింపులతో కొంత ధైర్యం కలిగి బెరుకుతనం పోయింది. హెడ్‌క్లర్క్ ఒకసారి పిలిచి అతని తత్వం గ్రహించుకుని ప్రోత్సాహపరచి కర్తవ్యబోధ చేసాడు. శేషశాయి మధ్యాహ్నానికి కొంత అలవాటుపడ్డాడు!

లేడీ టైపిస్టు అతని టేబులుదగ్గరికి వచ్చింది. కంగారుగా చూసాడతను.

ఆమె కళ్ళు నవ్వుతున్నాయి. అందమైన పలువరుస పసిడి నవ్వులు విరజిమ్ముతోంది. అరవిందంలాంటి ముఖం మీద మురిపించే ముంగురులు. అందానికి తగ్గ ఆధునిక కాలం కరణ.... ఆ సౌందర్యాన్ని కన్నుల విందు చేసుకోవాలని ఎవరి కనిపించదు?

పాతికేళ్ళ పసిడి యౌవనంతో పలుగాకుల పరిహాసాల నడుమ అవివాహితగా

ఉద్యోగినియై నిలబడి నెగ్గుకు వస్తున్న పడతులకు మచ్చుతునక!

'నేను అనూరాధను. మీరు శేషశాయి కదూ!' ఆమె అందంగా నవ్వింది.

ఆ పేరు ఎక్కడో ఎప్పుడో విన్నట్టనిపించింది. తానెంతమంది అనూరాధల్ని చూడలేదు! వారిలో ఈమె ఒకామె కావచ్చు.

'అవును' సిగ్గుగా నవ్వాడు అతను.

'ఈ ఫైలు అర్జంటుగా పుటప్ చేయమని మేనేజరు చెప్పారు.'

'అలాగే!'

ఆమె మందహాసంతో తన సీటువైపు వెళ్ళిపోయింది.

పులకించిన మనస్సుతో ఫైలు విప్పాడు శేషశాయి. అరగంటలో ఆ పని పూర్తి చేసి మేనేజరుకి పంపాడు. మరో పావుగంటకి అనూరాధ టైప్ చేసిన కాగితాలతో అతని దగ్గరకి వచ్చి, 'మీరు క్రొత్త అయినా పని బాగా చేశారని మేనేజరు మెచ్చుకున్నారు. విష్‌యు ఎవర్ సక్సెస్!' అన్నది.

"థేంక్యూ!' అతని కానందంతో గుండెలు పగిలిపోతున్నాయి. ఆమె వెళ్ళిన వైపే కొన్ని క్షణాల వరకు ఉత్సాహంగా చూస్తూండిపోయాడతను.

ఎవరో ప్రక్కన నవ్వినట్లయి ఉలిక్కిపడ్డాడు. చూస్తే ప్రక్క సీట్లోని గుమాస్తా నరసింహం వెకిలిగా నవ్వు పులుముకున్న ముఖం కనిపించింది. అప్పుడే సరిసరాలెలా వున్నాయో శేషశాయికి అర్థమయింది. తల వంచుకొని తన పనిలో నిమగ్నుడైపోయాడు.

ఆ సాయంత్రం గది కోసం అన్వేషణ ప్రారంభించాడు శేషశాయి. రెండు గంటల సేపు తిరిగితే అతనికి ఎదురైన ప్రశ్నలు మతిపోగొట్టాయి.

'పెళ్ళయిందా?... బ్రహ్మచారులకు మా ఇళ్ళల్లో గదులెలా దొరుకుతాయి.'

'జీత మెంత?... మీ ఆఫీసరు నుంచి సర్టిఫికెట్ తెచ్చారా?'

'మీదేవూరు?... మీకిక్కడ తెల్సినవాళ్ళెవరన్నా వున్నారా?'

'మీకు సినిమాలు చూసే అలవాటుందా?.. రాత్రి పది గంటలకి ముందే ఇంటికి రాగలరా?'

'మీకెంతమంది స్నేహితులున్నారు? వాళ్ళకు వేరే గదులున్నాయా?'

ఇల్లు గలవాళ్లు ఏ సంకోచమూ లేకుండా బొత్తిగా తన్ను కుర్రవాడిని చేసి ఇలాంటి ప్రశ్నలు వేస్తుంటే శేషశాయికి చిర్రెత్తుకు వచ్చింది. అసలుగది గురించి అన్వేషించటమే మానేద్దామనుకున్నాడు. కాని రోజుకు మూడు రూపాయలిస్తూ ఎంత కాలం హోటలు గదిలో ఉండగలడు?

ఉద్యోగమైతే దొరికింది కాని ఈ నగరంలో నిలువనీడ దొరకలేదు. ఆ అశాంతితో అతను పరధ్యానంగా వున్నప్పుడు తన టేబుల్‌మీద మునివ్రేళ్ళతో ఎవరో శబ్దం చేసేసరికి ఉలిక్కిపడ్డాడు శేషశాయి.

ఎదురుగా మధుర మందహాసాలు చిలికిస్తూంది అనూరాధ. 'ఏమిటో దీర్ఘాలోచన.?'

'ఆ! ఆ! ఏం లేదు' అతను తడబాటుతో సిగ్గుగా నవ్వాడు.

'ఇప్పటి మీ ముఖం చూస్తుంటే మిమ్మల్ని ఎప్పుడో ఎక్కడో చూసినట్లనిపిస్తోంది' అన్నది ఆమె సాలోచనగా.

'అవును. నాకూ అలాగే అనిపిస్తోంది.' అప్రయత్నంగా అన్నాడతను.

'మీదేవూరు?'

'గుంటూరు.'

'ఈ వూరు రావటం ఇదే మొదటిసారా?'

'అవును'

'ఎక్కడుంటున్నారు.'

'హోటల్లో గది ఇంకా దొరకలేదు.'

'ఒంటరివాళ్ళకు దొరకటం కష్టమే!' అని నవ్వింది అనూరాధ.

అతనూ నవ్వాడు. 'నిజమే ననుకోండి. కాని, కొందరు వేసే ప్రశ్నలు మరీ వెగటుగా వుంటాయి. నా జీతానికి, కేరక్టరుకు సర్టిఫికెట్లు ఇమ్మన్నారు. రాత్రి పది దాటకుండా పడుకోవాలిట. స్వంత అక్క చెల్లెళ్ళు వచ్చినా గదికి తీసుకురాకూడదట.... ఇంక ఆ నిబంధనలకి అడ్డూ అదుపూ అంటూ లేవనుకోండి... ఇచ్చే ఉద్దేశ్యం లేనివాళ్ళ ఎన్నయినా అడుగుతారు.

ఆమె సొగసుగా నవ్వింది. 'వాళ్ళు అలా అడగటానికి కారణాలు లేకపోలేదు. రెండు మూడు నెలలయినా అద్దె ఇవ్వనివాళ్ళు ఆడపిల్లల వెంటబడేవాళ్ళు, చెల్లెలనో అక్కలనో చెప్పి ఏ అమ్మాయినో గదికి తీసుకునివచ్చి అసభ్యపు పనులు చేసేవాళ్లు పగలనక, రాత్రనక తిరిగి తిరిగి గదికి వచ్చి పెద్దగా అల్లరి మూకతో విసిగెత్తిపోయారు ఇల్లుగలవాళ్ళు.'

శేషశాయి ముఖం ఎర్రబడింది. 'అందర్నీ రంగుటద్దాలలో చూస్తే ఎలా?'

'అందుకనే తెలిసినవాళ్ళ ద్వారా గదికి ప్రయత్నించుకోవాలి. మీరు చాలా బుద్ధిమంతులని ఇల్లుగలవాళ్ళకు చెప్పేవాళ్ళు కావాలి.' ఆమె నవ్వుతూ అన్నది.

'మీరే ఇల్లుగలవాళ్ళనుకుని నాపై మీ అభిప్రాయమేమిటో చెప్పండి.' అతనూ నవ్వుతూ అడిగాడు.

'ఏమో! ఒక్క రోజులోనే తెలుస్తుందా!'

ఆమె కవ్వించటంతో అతనికి హుషారు కలిగింది. 'మీలాంటి తెలివైన వాళ్ళకి ఒక్క నిముషం చాలు.'

'ఫర్వాలేదు. దారిలో పడ్డారు.'

'సాప్తపదీనం అన్నారుగా పెద్దలు.'

'ఇంతకీ వచ్చిన పని మర్చిపోయాను. ఈ ఫైలు అర్జంటుగా పుటప్ చేయమన్నారు మేనేజర్‌గారు.' అనిచెప్పి వెళ్ళిపోయింది అనూరాధ.

పక్కసీట్లోని నరసింహం సంకేతంగా దగ్గేసరికి ఉలిక్కిపడి అటు చూసాడు శేషశాయి. నరసింహం వెకిలిగా నవ్వుతున్నాడు. తల త్రిప్పుకొని తన ఫైళ్ళల్లోకి దృష్టి మరలించుకున్నాడు శేషశాయి.

రీసెస్‌లో అతను సీట్లోంచి లేవబోతుంటే నరసింహం దగ్గరగా వచ్చి 'రండి... కేంటీన్‌కి వెళ్ళొద్దాం' అన్నాడు. సభ్యత కోసం సరేనన్నాడు. టిఫిను టిక్కట్లు తానే కొన్నాడు నరసింహం. ఆఫీసు కబుర్లు అవీ అయినాక రిక్రియేషన్ క్లబ్బుకి ప్రక్కగా వున్న వేపచెట్టు క్రిందకు తీసుకువెళ్ళాడు. కేంటీన్‌లో త్రాగిన టీ ఇంకా పెదవుల మీద కమ్మగా రుచిస్తోంది. సిగరెట్లు వెలిగాయి.

'నేను మీ కంటే పెద్దవాడిని. మీ మేలు కోరి ఒక సలహా యిస్తాను - ఏమీ అనుకోను అంటే!' నాందిగా మొదలుపెట్టాడు నరసింహం.

తెల్లబోయాడు శేషశాయి. 'మీరనే దేమిటో...'

'... చెప్తాను. అనూరాధ మీకిదివరకు తెలుసా!' నొసలెగరేసాడతను.

'అబ్బే! నాకు తెలియదు.'

'మరి ఎక్కడో చూసినట్లు వుందని ఆవిడంటే మీరూ ఆ మాటే అన్నారుగా!'

'ఏమిటో అలా అనిపించింది.'

'మరి అక్కడే వుంది కిటుకు! ఆమెను చూసినట్లు అనిపించటం మీ జ్ఞాపకశక్తి లోపం కాదు. మీ మీద ఆమె చూపిన ప్రభావం!'

'.... ప్రభావమా?'

'మరో మాట కావాలంటే మత్తుమందు.'

'మీరనేది...?'

'... అర్థం కావటం లేదంటావు. అంతేనా?' సంబోధన మార్చేసాడు నరసింహం. స్థాణువులా నిలబడిపోయాడు శేషశాయి.

'అనూరాధ విషయం నీకు తెలియదు. ఆమె అందం చూసాక పిచ్చెక్కని మొగాడు లేడు. ఆమె వల నుంచి తప్పించుకున్నవాడూ లేడు. ఆమె కళ్ళల్లో అయస్కాంతముందయ్యా.'

'నన్ను గజిబిజి చేస్తున్నారు మీరు.'

'కాదు, చిక్కుకుంటే శ్లేష్మంలో పడ్డ ఈగలాగ గిజగిజలాడతావని చెప్తున్నాను. అందులో ఎర్రగా బుర్రగా ఉన్నావు కూడ.'

అసహ్యమనిపించాయి అతని మాటలు, 'మరి, మీదంతా స్వానుభవం కాదు కదా!' అని అమాయకంగా ముఖం పెట్టాడు శేషు.

నరసింహం ముఖం నల్లగా మాడిపోయింది. అయినా, కొరుకుడుపడని వ్యక్తి. 'అన్నమాటే! నా దగ్గర ఆవిడ పప్పులుడకలేదు. అందుకనే నేనంటే ఆవిడకు కోపం ... ఆవిడకా బోలెడంత మంది స్నేహితులు. ఆ కళ్ళల్లోను అంత ఆకర్షణ వుంది మరి?'

శేషు అతన్ని ఆపాదమస్తకం పరికించాడు. అసలే నల్లగా వుండే నరసింహం ఇప్పుడు మరీ వికృతంగా వున్నాడు. మనిషన్న వాడు నిలువునా ఎంతవిషం దాచుకోగలడో అంతా వెళ్ళ గ్రక్కుతున్నాడు.

'మీ సలహాకి కృతజ్ఞుడిని.'

'నీకు గది దొరకలేదనికదూ ఆవిడతో చెప్తున్నావు. ఆ భారం నా కొదిలెయ్యి. నేను రేపటెల్లుండిలో చూస్తాగా!'

'మంచిదండి.'

ఇద్దరూ విడిపోయారు. తన సీట్లోకి పోయి కూర్చున్నాడు శేషశాయి. ఓ పావు గంట పోయాక ఏవో టైపు చేయవలసిన కాగితాలు వుంటే అనూరాధకు పంపాల్సి వచ్చింది. తీసుకెళ్ళి ఆమెకిచ్చి వెనుతిరిగబోతుంటే ఆమె కంఠం అతన్ని నిలవేసింది.

'... ఇప్పుడే మీ గురించి మా స్నేహితురాలికి ఫోన్ చేశాను.' అన్నది అనూరాధ ఎప్పటి మందహాసంతో.

అర్థం కానట్లు చూసాడు శేషశాయి.

'... మీరు బుద్ధిమంతులని అల్లరి పిల్లాడు కాదని నచ్చచెప్పాను.'

అబ్బ, ఇంత కవ్విస్తుందేమిటి ఈమె అనుకున్నాడు అతను. నరసింహం మాటలు గుర్తుకు వచ్చి ఆమె కళ్ళల్లోకి చూసాడు. నిజం! ఆ కళ్ళల్లో అద్భుతమైన ఆకర్షణ వుంది. కాని,ఆమె మంచి హృదయాన్ని నరసింహం లాంటి వ్యక్తులంతా అర్థం చేసుకున్నారా? అన్నది సందేహం.

'ఏమిటలా కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నారు. నా మాటల మీద నమ్మకం లేదా?'

'అబ్బే! అది కాదు.'

'మా స్నేహితురాలింట్లో ఒక గది ఖాళీగా ఉంది. వాళ్ళ నాన్నగారితో ఈ వేళ చెపుతుంది. రేపు మీరు వెళ్ళి చేరవచ్చు. ఏ సర్టిఫికెట్లు అక్కర్లేదులెండి' అన్నది ఆమె నవ్వుతూ,

అతని ముఖం వికసించింది. 'మెనీ థాంక్స్.'

'ప్చ్! ఉత్త థేంక్సేనన్నమాట!'

అతను సిగ్గుపడిపోయాడు. 'సాయంత్రం మీకు కాఫీ ఎలాగూ ఉంది.'

ఆమె నవ్వుతో శృతి కలిపాడు అతను. ఆ సాయంత్రం ఆఫీసు నుంచి బయటకు వస్తూ ఆమెకు కాఫీవిషయం గుర్తు చేశాడు శేషశాయి.

'ఊరికినే అన్నాను. మీరివ్వరని కాదు'. అన్నది ఆమె.

'నే నూరికినే అనలేదు. కోరదగిన కోరిక కాదు కదా!'

'సరే. పదండి. నన్ను నిష్ఠూర పెట్టవద్దు.'

హోటల్లో కాఫీ సేవించి బయట పడ్డారు. 'మీరు రేపు గదిలో చేరవచ్చు. ఇంటి వారు సహృదయులు. అంతా అనుకూలంగా వుంటుంది.'

మంచిది. మీ సహాయానికి కృతజ్ఞుడిని.

'మాటిమాటికీ అలా అంటే నాకు బాగుండదు.. వస్తానూ!' అని చెప్పి ఆమె వెళ్ళిపోయింది.

ఆమె వెళ్ళిన వైపే చూస్తూ నరసింహం మాటలు గుర్తుకు వచ్చి ఆలోచనలో పడిన శేషశాయి తన భుజంపై బరువైన చేయి పడేసరికి ఉలిక్కిపడ్డాడు.

రాజారావు! తన ఆఫీసులో మరో గుమాస్తా. ఇంకా బాగా పరిచయం కాని వ్యక్తి అంత చొరవగా భుజంపై చేయి వేసేసరికి ఆశ్చర్యపడ్డాడు శేషశాయి.

'అయితే గది దొరికిందన్నమాట మీకు.' అన్నాడు రాజారావు.

'ఇంకా లేదు.'

'అనూరాధ ఏదో చూశానని చెప్తోంది కదా!'

చాటుగా మాటలు వినేపక్షులు చాలా వున్నాయన్నమాట! అనుకున్నాడు శేషశాయి.

'..ఏం జరిగేదీ రేపు చెప్తానంది ఆవిడ.'

'తప్పక దొరుకుతుంది లెండి. ఆమెకాశక్తి, యుక్తి వున్నాయి... నరసింహం మీకు గది చూస్తానన్నాడే అదంతా ఉత్తది. వాడి బ్రతుక్కి ఆమాత్రం పరపతి కూడాను."

'అసలు మీకీ విషయం ఎలా తెలుసు?'

'నన్ను కర్ణపిశాచి అని అంతా అంటుంటారు. నాకు ఏమన్నా బాధలేదు కాని అవసరమైన వాళ్ళకి నేనుపయోగపడుతుంటాను. మధ్యాహ్నం నరసింహం మీతో చెప్పినదంతా నాకు తెలుసు. వాడొక జెలసీఫెలో. వాడికి అందని వస్తువుల మీద అసభ్యంగా మాట్లాడతాడు... అనూరాధకు వీడంటే అందుకనే అసహ్యం!'

రాజారావు మాటలు గుంభనంగా వున్నాయి. అతని అంతర్యం అర్థం కాలేదు శేషశాయికి.

'....అనూరాధ మిమ్మల్ని వలలో వేసుకుంటుందని జాగ్రత్తగా వుండమని నరసింహం అన్నాడు కదూ!' అని రెట్టించాడు రాజారావు.

'ఏదో అన్నాడు. ఆయన అభిప్రాయాలు ఆయనవి.' మాటలు త్రుంచేశాడు శేషశాయి.

'అందం, ఆకర్షణ అన్నీ తనలో ఇముడ్చుకున్న అనూరాధను అంత నీచంగా చిత్రించటం నాకు సుతారమూ ఇష్టం లేదు. ఆమె పూలతోట వంటిది. అందాన్ని సుమధుర పరిమళాలను అందించి ఆకర్షించింది ఆ తోట లక్షణం. ఆ తోటలో అడుగుపెట్టటమే ఓ అదృష్టం. ఆ మంచి అవకాశాన్ని జారవిడుచుకోవటం అవివేకం. ఏ వయస్సులోని మజా ఆ వయస్సులో ఉండాలి. మీ అదృష్టం - మీపై ఆమెకు సదభిప్రాయం ఏర్పడింది. ఆమె ఆహ్వానాన్ని తిరస్కరించకండి. మిత్రునిగా నా సలహా యిదే! విష్‌యు గుడ్‌లక్!' ఆఖరి దమ్ము పీల్చి సిగరెట్ దూరంగా విసిరేస్తూ ఓ చిరునవ్వును విసిరి శేషు ఇంకా ఆశ్చర్యంలో మునిగి వుండగానే, 'వస్తా మరి' అంటూ వెళ్ళిపోయాడు రాజారావు.

శేషశాయి మనస్సు వికలమైపోయింది. తన్నెందుకిలా శకున పక్షులు వెంటాడుతున్నాయో అతనికి అర్థం కావటం లేదు. ఇందరిచేత మాటలు పడుతున్న అనూరాధపై అతనికి కోపం వచ్చింది. ఇంతలోనే ఆమె చేసిన సహాయం గుర్తుకువచ్చి ఆమెను అపార్థం చేసుకుంటున్నం

దుకు తన్ను తాను నిందించుకున్నాడు. ఒక్కరూ తనకు సహాయపడలేదు సరికదా ఆమె మంచి తనానికి విపరీతార్థాలు తీస్తున్నారని గ్రహించాడు. పలుగాకుల అసూయారోపణలు పట్టించుకొని ఆమె వ్యక్తిత్వాన్ని తక్కువ అంచనా వేసుకోకూడదని, లోకంతీరు అర్థం చేసుకోవాలని అతను నిశ్చయించుకున్నాడు. అప్పటికతనికి ఉపశాంతి కలిగింది.

ఆ మరునాడు ఆఫీసు నుంచి బయటకు వస్తూనే అనూరాధను తీసుకొని తన హోటలు గదికి వెళ్ళాడు శేషశాయి. అక్కడ నుంచి అతని సామాను తీసుకొని ఇద్దరూ టాక్సీలో అతని క్రొత్తగదికి చేరారు.

తన స్నేహితురాలు రమాదేవిని అతనికి పరిచయం వేసింది అనూరాధ.

'... పాపం, ఏమీ తెలియని పసివాడు శేషుబాబు. నోట్లో వ్రేలుపెట్టి కొరకమంటే..'

'ఓసారి పెట్టి చూసావా యేం' అని అందుకుంది రమాదేవి.

'అమ్మాయిలంటే ఆయనకి భయం.'

'మరి స్నేహమెలా పట్టారు.'

'ఆయన నన్ను పట్టలేదు. నేనే ఆయన్ని పట్టి తెచ్చాను.'

ఇద్దరి పరిహాసాలలో ఉక్కిరి బిక్కిరయ్యాడతను.

'ఏమో బాబూ! ఆయన్ని నీకు అప్పగించి వెడుతున్నాను. ఇక నీదే భారమంతా మరి వస్తానూ!'అని నవ్వుతూ వెళ్ళిపోయింది అనూరాధ.

తన జీవితంలో అనూరాధ ప్రవేశించటం ఒక అపూర్వ సంఘటనగా భావించాడు శేషశాయి. ఆమె ప్రతి పలుకులో, కదలికలో ఏదో ఆకర్షణ కనిపించింది. ఆమె సమక్షంలో అతనికి మాటలే కరువయినాయి. రాజారావు మాటలలోని వ్యంగ్యం భయపెడుతున్నా ఆమె నిజంగా పరిమళ భరితమైన పూదోట వంటిదని అతను అంగీకరించకుండా ఉండలేక పోయాడు. ఏ పనిచేస్తున్నా ఆమె స్నిగ్ధ సౌందర్యం కన్నుల ముందు మిరిమిట్లు గొలుపుతోంది. ఆమెతో గడిపిన క్షణాలు మధురాతి మధురంగా వుంటున్నాయి. ఒక ఉన్మాదావస్థలో పడివున్నాడు శేషశాయి.

ఓనాడు రాజారావు మళ్ళీ పలకరించాడు. నరసింహం నుంచి తప్పించుకున్నా ఇతని నుంచి దాటిపోవటం శేషశాయికి సాధ్యం కాలేదు.

'.. ఏమండీ! నా మాటలు నిజమని ఇప్పటికయినా నమ్ముతారా?'

శేషశాయి గతుక్కుమన్నాడు. 'మీ రనుకునేదేమీ జరగలేదు.'

'అయితే అదంతా మీ లోపమే ననటంలో సందేహం లేదు. అంతకన్న ఆడది తన మనస్సులోని మాట ఇంకెలా చెప్తుందండీ – అర్థం చేసుకోలేకపోవటం మగవాడి చేతకానితనం కాని..'

శేషశాయి కంగారుపడిపోయాడు. రాజారావు మీద కంఠం వరకు కోపం వచ్చింది – తన స్వవిషయంలో కలగజేసుకుంటున్నందుకు. అయితే అంతవరకు వూరుకుని ఇప్పుడామాట

అనటం తెలివి తక్కువగా వుంటుందని వూరుకున్నాడు.

'ఎలా తెల్సుకోవటం?' శేషశాయి మాటలు తడబడ్డాయి.

'దారికి వచ్చాడు.' అన్నట్టు నవ్వాడు రాజారావు. 'మీ మీద ఎంత ప్రేమ లేకపోతే మీ కోసం తంటాలు పడి మీకో గది ఏర్పాటు చేస్తుంది? నాకు జ్ఞాపకమున్నంతవరకు ఆమె ఇంతగా ఎవరినీ అభిమానించలేదు. అర్థయుక్తంగా చెప్పటం వరకే ఆడది చేయగలదు. ఆపైన అర్థం చేసుకుని అందుకోవటం మగవాడి తెలివి తేటలపైన, సామర్థ్యంపైన ఆధారపడి ఉంటుంది. బహుశః మీకు ఆడభయం వున్నట్లుంది.'

శేషశాయి ముఖం సిగ్గుతో ముడుచుకుపోయింది. విచ్చుకుంటున్న వయస్సుపై సమ్మెట పోటులాంటి రాజారావు మాట దెబ్బతీసింది.

'అమ్మాయిలంటే ఆయనకి భయం' అని అనూరాధ రమాదేవితో తన్ను పరిచయం చేసినప్పుడు అన్న మాట గుర్తుకు వచ్చింది. అప్పటి సందర్భానికి అది సరదాగా తీసుకున్నా మొత్తం మీద అంతా తన్ను ఆడవాళ్ళంటే భయపడే వాడిగా పరిగణించటం అతనికి చిరాకెత్తించింది.

రాజారావు అభిప్రాయాన్ని మార్చాలన్న పట్టుదల కలిగింది శేషశాయికి. నాకటువంటి భయాలేం లేవు. సందేహాలు అంతకన్నా లేవు.'

రాజారావు అనుభవజ్ఞునిలా నవ్వాడు. 'మరోలా అనుకోకండి. మీరు చేతకాని వాళ్ళని కాదు నా అభిప్రాయం. ఆడదాని మనస్సులో ఒక మగవాడు మొదలడమే అపురూపం. ఆ మగవాడు అది గ్రహించి అమృత కలశాన్ని అందుకోకపోతే ఆమె సదభిప్రాయం మారిపోయి ఒక అసమర్థునిగా పరిణమించటం జరుగుతుంది. అంతకన్న పరాజయం మరొకటుండదు. అందుకని మీరే ముందడుగు వేయటం మంచిది. నోటితో చెప్పే సందర్భం రాకపోతే కాగితం, కలం ఎలానూ వున్నాయి. ఈ వయస్సులో చొరవ, ధైర్యం ఉండాలే కాని సాధించు కోవటానికి ఎన్ని మార్గాలు లేవు?... శుభవార్తలు కొంచెం నా చెవిని కూడ వేస్తూండండి. నా సలహా, సహాయం ఎప్పుడు కావల్సినా అందించటానికి నేను సిద్ధంగా ఉంటాను. ఓకె. మరి శలవా!'

శేషశాయి గుక్క త్రిప్పుకునే లోగానే రాజారావు నిష్క్రమించాడు.

ఒకసారి సింహావలోకనం చేసుకుంటే చాలావరకు అతని మాటలు నిజమేననిపించాయి శేషశాయికి.

అతని అభిప్రాయాన్ని బలపరిచే సంఘటనే ఆ మరునాడే జరిగింది.

ఆ వేళ తన స్నేహితురాలికి పెళ్ళి కానుక కొనాలని షాపింగుకు రమాదేవిని కూడా తీసుకువెడదామని అనూరాధ వచ్చింది.

'మా చెల్లెలు వాళ్ళు వచ్చారు. వాళ్ళతో మా తమ్ముడి గారింటికి వెళ్ళింది. పాపం నువ్వు వస్తావని, నిరుత్సాహపడతావని ఇదయింది' అంది రమాదేవి తల్లి.

'రేపే పెళ్ళి. పోనీ తోడు వస్తుందనుకున్నాను. సరేలెండి. నేనే వెళ్ళాలిక.' అని చెప్పి బయటకు వస్తూ అప్పుడే గదికి తాళం వేసి బయలుదేరిన శేషశాయిని చూసింది అనూరాధ.

ఇద్దరూ పలకరించుకున్నాక, 'నాన్నగారు వూళ్ళో లేరు. నేనూ బజారుకే బయలుదేరాను. నా ఫ్రెండుకు రేపుపెళ్ళి. ఓ కానుక కొనాలి. మీ సలహా కోరవచ్చునా!' అన్నది ఆమె మందహాసం చేస్తూ.

రాజారావు మాటలు బాగా జీర్ణించుకున్న శేషశాయికి అనూరాధ కోరిక ఆదది అందిస్తున్న ఆహ్వానంగా తోచింది. సంతోషంగా అయితే పదండి' అన్నాడు.

ఇద్దరూ బస్‌స్టాపు వైపు నడిచారు.

'కాని, నాకంత అనుభవం లేదు' అన్నాడు.

'నాకున్నది కనుకనా! ఏదో సలహా... మనం చేసిన పని ఎంతవరకు మంచిదో ఇతరులు చెప్పినప్పుడున్న తృప్తి దానంతట కలుగదు.'

'మీరన్నది నిజం!'

చల్లని ఋతుపవనం వీచింది. అనూరాధ పయ్యెదతో సయ్యాటలాడింది. శేషశాయి క్రీగంటి చూపులు రెపరెపలాడాయి. అతని హృదయం మధురోహాలతో మత్తెక్కిపోయింది.

'....అందమైన ఆడవాళ్ళని చూసేసరికి పిల్లగాలికి కూడా అల్లరిచేయబుద్ధి వేస్తుంది.'

శేషశాయి మాటలకు ఒక్కక్షణం ఆశ్చర్యపోయింది అనూరాధ. మీరేనా అలా అనగలిగింది అన్నట్లు చూసింది. అతడది గుర్తించలేదు. అతని చిరునవ్వు ఆమెకు వింతగా తోచింది. ఆమె వెంటనే మందహాసం చేస్తూ, 'మీకు కొంచెం కవిత్వం వచ్చనుకుంటాను' అన్నది.

'సౌందర్యమే కవితకు ముఖ్యాధారం. ఆ సమయమే వస్తే ఆపుకుందామన్నా ఆగదు. ఉద్దీపన కలిగించే శక్తి స్త్రీ సౌందర్యంలో ఉన్నది.' అతని మాటలలోని ఉత్సాహం, ఉద్వేగం ఆమెకు అపరిచితంగా ఉన్నాయి. ఆమెఏదో అనేలోగానే వాళ్ళు బస్సు స్టాపును చేరుకున్నారు.

ఐదు నిముషాల్లో బస్సు వచ్చింది. కిటకిటలాడిపోతున్నా ఆ రద్దీలోనే త్రోసుకు ఎక్కేసారు ఇద్దరూ. రాణిగంజ్‌లో దిగేసరికి టపటప చినుకులు పడసాగాయి. గబగబా ఒక షాపుని చేరుకున్నారు. పెళ్ళికానుక ఎన్నుకొని డబ్బు చెల్లించి బయట పడేసరికి కొండకు పూర్తిగా చిల్లుపడింది. అరగంట నిలబడినా ఎక్కడా వర్షం తగ్గే సూచన కనపడలేదు.

చుట్టూ పోగయిన జనం తనని ఆకలి కళ్ళతో తినేస్తుంటే ఆమెకు చిరాకెత్తుకు వచ్చింది. తన ఊహలలో తేలియాడుతున్నాడు శేషశాయి.

'అబ్బ వర్షం ప్రాణం తీస్తోంది. ఆటో కానీ, టాక్సీ కాని దొరికితే బాగుండును' అన్నది అనూరాధ విసుగ్గా.

'అవును' అన్నాడతను.

పావుగంట తర్వాత ఒక ఆటో రిక్షా అక్కడ ఆగింది. ఆమె చెంగున రెండు అంగల్లో దాన్ని చేరుకుంది. శేషశాయి ప్రక్కన నిలబడ్డాడు తటపటాయిస్తూ.

'రండి. కలిసే వెళ్ళిపోదాం. లేకపోతే తడిసి ముద్దవుతారు' అంది అనూరాధ.

మారుమాట లేకుండా అతడామె ప్రక్కనే కూర్చున్నాడు. రిక్షా ఒక్క కుదుపుతో బయలుదేరింది. సగం తడిసిన బట్టలు వెన్నులోంచి చలిని చేరబిలిచాయి. ఊహించని ఆ అనుభవానికి శేషశాయి ఒళ్ళు వేడెక్కిపోయింది. రిక్షా కుదుపులకి ఆమె శరీరాన్ని అనాలోచితంగా తాకుతుంటే అతనికి ఎప్పుడూ అనుభవం కాని గగుర్పాటు కలగసాగింది. ఏదో విద్యుత్తు నరాలను జివ్వుమనిపించింది. అపూర్వమైన అనుభూతి మైకంలా క్రమ్ముకు వచ్చింది.

'హైద్రాబాద్ చలి మీకింకా అలవాటు కాలేదు' అని నవ్వింది ఆమె.

'ఏదీ అలవాటు కాలేదు.'

'ఇప్పుడు అవుతున్నదిగా. ఈ వూళ్ళో వర్షం ఎప్పుడూ చెప్పిరాదు.'

'నిజం. అందుకనే వింత అనుభవాలు కలుగుతుంటాయి.'

అనూరాధ మాట్లాడలేదు.

'మాట్లాడరేం!'

'మీరేదైనా చెప్పండి వింటాను.'

'మీతో ఎన్నో చెప్పాలని ఉంది. ఉద్వేగంతో ఆమె చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని అన్నాడతను.

ఆమె తన చేతిని వెనక్కి తీసుకోలేదు. 'చెప్పండి'

'మీకు నాపై ఇంత అభిమానం ఎందుకు?'

ఆమె కళ్ళు ఆ చీకట్లో కూడా కాంతి వంతంగా మెరిసాయి. 'మంచివారిని నేనెప్పుడూ అభిమానిస్తాను.'

ఆమె సమాధానం అతనికి తృప్తి కలిగించలేదు. 'నాజీవితంలో ఇంతవరకు మీ వంటి అపురూపమైన స్త్రీని చూడలేదు.'

ఆమె కిలకిలా నవ్వింది. 'ఏం? నాకు నాలుగు కళ్ళు... రెండు నోళ్ళు వున్నాయా?'

అతనికీ నవ్వు వచ్చింది. 'అది కాదండి! మీతో మాట్లాడుతూ వుంటే ఏదో చెప్పరాని ఉత్సాహం, మీ సమక్షంలో అర్థం తెలియని ఆనందం.. ఇంకెలా చెప్పాలో తెలియటం లేదు.

'అదంతా మీరు నాయందు ఏర్పరచుకున్న సదభిప్రాయం వల్ల అనిపిస్తోంది. అంతకు మించి నాలో ఏమీ లేదు.'

తన మనస్సులోని భావోద్వేగాన్ని ఎలా వెలిబుచ్చాలో అతనికి అర్థం కాలేదు. ఇంతలో ఆమె ఇంటికి చేరుకున్నారు. అతని చేతి నుంచి తన చేతిని మృదువుగా విడిపించుకొని క్రిందకు దిగింది అనూరాధ. అప్పటికి కొంచెం వర్షం తగ్గి సన్న సన్నగా చినుకులు పడు తున్నాయి.

'మీరీ పూట మా యింట్లో భోజనం చేసి మరీ వెళ్ళండి...' అని ఆహ్వానించింది ఆమె.

'ఇప్పుడు మీరు శ్రమ పడవద్దు. మరో సారి వస్తాను' ఆపైన ఆమె మాటలు వినిపించుకోకుండా రిక్షాని పోనివ్వమన్నాడు శేషశాయి. ఆమె ఏదో అన్నది. ఆ మాటలు గాలిలో కలిసిపోయాయి.

ఆ పరిస్థితిలో అతనికా యింట అడుగు పెట్టాలని లేదు. రిక్షాలో తమ మధ్య సాగిన సంభాషణ వల్ల తన మనస్సుని పూర్తిగా విప్పి చెప్పలేకపోయాడు. తనలో కలిగే సంచలనాన్ని నిగ్రహించుకోలేక అనుచితంగా ప్రవర్తిస్తే ఆ తర్వాత ఎటువంటి అపహాస్యాలకు గురి కావల్సి వస్తుందో! ఆ భయం అతన్ని అక్కడ నిలువనీయలేదు. తన మనస్సుని విప్పి చెప్పటానికి కాగితంపై కలం పెట్టక తప్పదని నిశ్చయించుకున్నాడు.

హోటల్లో భోజనం చేసి గదికి వచ్చి తనలో కలిగే సంచలనానికి అనూరాధ ఎలా కారకురాలైనదో వివరిస్తూ ఒక పెద్ద ప్రేమ లేఖ వ్రాశాడు శేషశాయి. అప్పటికతనికి తృప్తి కలిగింది. ఆ తర్వాత హాయిగా నిద్రపోయాడు.

ఉదయమే రమాదేవిని అనూరాధ ఇంటి ఎడ్రసు అడిగి ఆ ప్రేమలేఖని పోస్టులో పంపాడతను. ఎదుటపడి ఇవ్వగలిగే ధైర్యం తనకు లేదని అతనికి తెలుసు. ఆ వేళ తన స్నేహితురాలి పెళ్ళికి వెళ్ళిన అనూరాధ ఆఫీసుకు రాకపోవటం ఏ తడబాటు లేకుండా చేసింది.

సాయంత్రం ఇంటికి వస్తూనే గుమ్మంలో ఎదురైన రమాదేవి పలకరించింది. 'ఇప్పటి దాకా మీ మాటే అనుకుంటూ కూర్చున్నాము అనూరాధా, నేనూను.'

శేషశాయి ఒళ్ళు గగుర్పొడిచింది క్షణం పాటు. ఇంకా ఉత్తరం అంది వుండదు కదా - అన్న విషయం గుర్తుకు వచ్చి స్థిమిత పడ్డాడు.

'ఏమనుకున్నారు?' అని అడిగాడు కుతూహలంగా.

'ఈ వేళ పెళ్ళికి వెళ్ళివచ్చింది కదూ! అక్కడ ఎనిమిదేళ్ళబ్బాయిని చూసిందట. అచ్చు తన తమ్ముడిలా వున్నాడంటుంది పిచ్చిపిల్ల' అన్నది రమాదేవి.

శేషశాయి ఆశ్చర్యపోయాడు. 'ఆమెకో తమ్ముడున్నాడా?'

'ఉండేవాడు. ఆరేళ్ళ వయస్సులో పుష్కరాల్లో తప్పిపోయాడు. ఆ తర్వాత బెంగ పెట్టుకొని వాళ్ళమ్మ పోయింది. తన మూలానే తన తమ్ముడు తప్పిపోయాడని బాధపడుతుంది అనూరాధ. ఆమెకళ్ళు ఇప్పటికీ తన తమ్ముడి కోసం అన్వేషిస్తూనే వుంటాయి.'

అతని మనస్సెందుకో వికలమైపోయింది. 'ఇప్పుడా పిల్లాడికి ఎంత వయస్సుంటుంది. పేరేమిటి?'

'పేరు శేషగిరి. మీ వయస్సే ఉంటుంది. అందుకనే మిమ్మల్ని చేసినప్పుడల్లా...'

అతని గుండెలు దడదడలాడాయి. భూమి గిరగిర తిరుగుతున్నట్లనిపించింది. మనస్సులోని జ్వాలాద్వీపం బ్రద్దలయింది. ఆపైన రమాదేవి మాటలు ఊహించుకొని కంపించిపోయాడు.

'ఇంక చెప్పకండి. నాకంతా అర్థమయింది. ఆ పిల్లవాడి గుర్తులేమైనా తెలుసా!'

'కుడి భుజం మీద పుట్టుమచ్చ వుందిట. చిన్నప్పుడు కుంపటిమీద పడినప్పుడు పొట్టమీద కాలిన మచ్చ వుంది... ఏం, మీరెక్కడేనా చూసారా?' ఆశగా అడిగింది రమాదేవి.

ఆమె కళ్ళల్లోకి చూసి దిగాలు పడి పోయాడు శేషశాయి. అతని మాటలు తడబడ్డాయి. 'లేదు...చూస్తాను.. చూస్తాను...'

అతడలా పరాకుగా మాట్లాడుతూనే తన గదిలోకి వెళ్ళిపోవటం రమాదేవి కాశ్చర్యం కలిగింది. అతనికెంతో తెలిసి వుంటుందనిపించిందామెకు. గుచ్చి అడుగుదామనుకునే లోపల అతను తన గది తలుపులు బిడాయించుకున్నాడు.

ఉదయం అడుగుదామని నిశ్చయించుకుని లోపలికి వెళ్ళిపోయింది రమాదేవి.

● ● ●

ఒక్కో విషయం పరిపూర్ణంగా వెంటనే తెలుసుకోకపోవటం వల్ల విపరీత పరిణామాలకు దారితీయటం జరుగుతూంటుంది. అదే శేషశాయి విషయంలోను జరిగింది.

రాత్రి అడగలేకపోయిన విషయం ఉదయమే అడుగుదామని శేషశాయి గదిని సమీపించింది రమాదేవి. తన ప్రాణసఖి అనురాధకు సంతోషం కలిగించే సమాచారం అతని ద్వారా కొంత రాబట్టవచ్చునని ఆశించింది ఆమె.

కాని, ఆ ఆశ సమూలంగా తుడిచిపెట్టుకుపోయింది. ఎన్నడూ ఊహించని విధంగా ఆమె చేయిజారిపోయింది.

ఎంతసేపు పిలిచినప్పటికీ సమాధానం లేకపోయేసరికి దగ్గరగా వేసి వున్న తలుపుల్ని త్రోసి గదిలోకి చూసి కొయ్యబారిపోయింది ఆమె. ఇంటివాళ్ళిచ్చిన టేబుల్ తప్ప ఆ గదిలో శేషశాయి కాని, అతని వస్తువులు కాని లేవు.

ఆత్రుతగా లోపలి కడుగుపెట్టి నలుమూలలా వెదికింది రమాదేవి. బల్లమీద పేపర్ వెయిట్ క్రింద కిటికీలోంచి విసురుగా వచ్చే గాలికి రెపరెపలాడుతున్న ఒక కాగితం మడత కనిపించింది. ఏం జరిగిందో ఆమెకు అర్థమయిపోయింది. దడదడలాడే గుండెలతో వణికే చేతులతో ఆ మడతను విప్పింది ఆమె.

స్నేహశీలి రమాదేవికి-

నమస్సులు.

నేనింత నిర్భాగ్యుడినని, నికృష్ట జీవినని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. రాత్రి మీరు చెప్పిన విషయాలు విన్నాక నేను చేసిన మహాపాపం నన్నెలా వెంటాడబోతున్నదో తెలిసి వచ్చింది.

అక్కయ్య ఊహించుకున్నట్టుగా మీరు భావిస్తున్నట్లుగా నేనే ఆ పుష్కరాల్లో అక్క చేతి వ్రేళ్ళను వదిలివేసిన శేషగిరిని. నిర్భాగ్యుడిని. తిరిగి నీచదృష్టితో ఆమె చేతిని పట్టుకునే దుర్గతి నాకు పట్టింది.

ఒక పల్లెటూరి దంపతులకి దొరికాను నేను. సాయిబాబా వరప్రసాదమని నా పేరు

మార్చి వాళ్ళ ఆస్తి కరిగిపోయే వరకు నన్ను చదివించి పెద్ద చేశారు. చిన్ననాటి స్మృతులన్నీ మరిచి నా అన్నవాళ్ళకు దూరమయిన, పెంచిన పెద్దవాళ్ళను కోల్పోయిన అనామకుడిగా పెరిగాను. ఊహించని పరిస్థితుల్లో ఇక్కడకు ఉద్యోగం మీద వచ్చాను.

అక్క నాలో తన అమాయకుడైన తమ్ముడిని చూసుకొని అభిమానిస్తే ఆమె అనురాగాన్ని రంగుటద్దాలలో చూసి విపరీతార్థాలు తీసుకుని ఆమెకు తీరని ద్రోహం తలపెట్టాను. అక్కయ్య మొన్న రాత్రి భోజనానికి రమ్మని ఇంట్లోకి పిలిచినప్పుడు నేను వెళ్ళలేదు. నాలో తన చిన్ననాటి తమ్ముని పోలికల్ని చూసుకుంటున్న అక్క ధైర్యం చేసి నన్ను ఎప్పుడూ అడగలేదు. మీరయినా ఈ విషాదగాథ గురించి నా వద్ద ప్రస్తావన తెచ్చి ఉండలేదు. ఇందులో ఏది జరిగినా నిజం నాకెప్పుడో తెలిసిపోయి ఉండేది.

ఏ అక్క విషయంలోను ఏ తమ్ముడు చేయలేని దారుణమైన పని చేశాను. నీచాతి నీచమైన పని చేశాను. అసూయాపరుని సలహా విన్నాను. ఇంగిత జ్ఞానం కోల్పోయి అక్కయ్య చూపే అభిమానాన్ని అపార్థం చేసుకున్నాను. 'నా అక్కయ్య' అని పిలుచుకోవలసిన ఆ అమృతమూర్తికి తమ్ముడుగా వుండదగని నేను ప్రేమ లేఖ వ్రాసాను రమాదేవి! ఇంతకంటే పాపకృత్యం మరొకటి వుంటుందా?

తెల్లవారేసరికి నా పాపం బ్రద్దలవుతుంది. పోస్టులో అక్క నా ఉత్తరం అందుకొని గుండెలు పగిలేలా విలపిస్తుంది. ఆమె మనస్సు విరిగిపోతే ఆమె జీవితమే దు:ఖభరితమవుతుంది. అలా కాకూడదు. మీరొక్కరే అది జరక్కుండా చూడగలరు. ఆమె ఆఫీసుకు వెళ్ళగా చూసి ఎలాగో మీరా ఉత్తరం అందుకొని నిప్పు పెట్టి కాల్చివేయండి.

ఇటువంటి తమ్ముడు తిరిగి కనిపించాడని ఆమెకు చెప్పకండి.

అక్కయ్య అమృత హృదయం నా తప్పులు క్షమించి ఆదరిస్తుందని తెలిసినా ఆత్మవంచన చేసుకోలేక, ఈ ముఖాన్ని జన్మ యిచ్చిన తండ్రికి చూపలేక దూరంగా వెళ్ళిపోతున్నాను.

కొన్నేళ్ళు దూరమయినంత మాత్రాన సహోదరిని గుర్తించలేని ఈ జీవితానికి అర్థమేముంది? ఇంగిత జ్ఞానం కలిగించే శక్తి రక్త సంబంధంలో లేకపోవటం ఎలా జరిగింది? ఈ పాపానికి శిక్షేమిటి?

ఈ ప్రశ్నలకు నాకు సమాధానం దొరకలేదు. అందుకనే నేను వెళ్ళిపోతున్నాను.

క్షమించమని అడగటానికయినా నోరురాని బలహీనుడిని.

ఈ విషయం మీ మనస్సుల్లో ఉంచుకోండి. నా కోరిక నెరవేర్చి నన్నా పాపం నుంచి రక్షించండి. శలవు.

తోడబుట్టినా అనూరాధ తమ్ముడు కాలేకపోయిన నిర్భాగ్యుడు.

– శేషశాయి.